Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem

Primary School Teacher Programme with a specialization in Extended School Teaching
180 hp

L1FRI

Gäller från: 2025 HT

Fastställd av

Styrelsen för utbildningsvetenskap

Fastställandedatum

2020-06-04

Reviderad av

Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner

Revideringsdatum

2021-03-12; 2021-05-25; 2021-10-04; 2022-03-08; 2023-12-19; 2024-03-14; 2024-10-14

Diarienummer

LIU-2024-00032; LiU-2023-00182; LiU-2022-00831; LiU-2021-01254; LIU-2020-02080; LiU-2021-01254

Gavs första gången

HT 2011

Gavs sista gången

Ersätts av

Inledning

Grundlärarutbildningen vid Linköpings universitet är en akademisk professionsutbildning. Utbildningen är utformad enligt målen för utbildning inom högskolan, fastställda i Högskolelagen och Högskoleförordningen samt Förordning (2021:1335) om utbildning till lärare och förskollärare.

Utbildningens syfte är att den studerande genom teoretiska och erfarenhetsbaserade studier skall tillägna sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att uppfylla examensordningens mål för grundlärarexamen. För att uppnå detta syfte tar utbildningen sin utgångspunkt i aktuell och relevant forskning i nära samspel med aktuell och beprövad yrkeserfarenhet.

Grundlärarutbildningen ges med tre inriktningar:

- inriktning mot arbete i fritidshem,
- inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3
- inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Utbildningens syfte är att den studerande genom teoretiska och erfarenhetsbaserade studier skall tillägna sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att uppfylla examensordningens mål för grundlärarexamen. För att uppnå detta syfte tar utbildningen sin utgångspunkt i aktuell och relevant forskning i nära samspel med aktuell och beprövad yrkeserfarenhet.

Denna utbildningsplan omfattar inriktning mot arbete i fritidshem.

Mål

Mål för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem enligt högskoleförordningen:

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,

- visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska

värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden:

- ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kursplan,
- utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och
- verksamhetsförlagd utbildning (VFU) om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området och 30 högskolepoäng i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra

ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

Grundlärarutbildningen vid Linköpings universitet med inriktning mot arbete i fritidshem består av följande utbildningsområden:

- Utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng
- Ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfattande 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området,
- 30 högskolepoäng i ett av de praktiskt estetiskt ämnena; bild eller idrott.
- Verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom för utbildningen relevant verksamhetsområde
- Självständigt arbete om 15 högskolepoäng kopplat till det fritidspedagogiska området.

Detta ger den studerande möjlighet att knyta samman utbildningens olika delar: studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnesstudier, ämnesdidaktiska studier inom fritidspedagogik samt verksamhetsförlagda studier.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till den kommande yrkesutövningen och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt värdegrunden i förskolan och skolan, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling för arbete som förskollärare eller bedömning och betygssättning för arbete som lärare, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

I grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i fritidshem återfinns den utbildningsvetenskapliga kärnans innehåll i separata kurser. Dessa kurser har en tydlig relation till ämnes-/områdesdidaktiska samt verksamhetsförlagda studier. Didaktiska och vetenskapliga färdigheter och förhållningssätt utgör programövergripande progressionsstråk, vilka genomsyrar kursinnehåll och examination i samtliga delar.

Utbildningen uppmärksammar och ger stöd för, kritisk reflektion kring, lärandets och undervisningens genus-, klass- och etnicitetsdimensioner.

Den verksamhetsförlagda utbildningen ingår som integrerade moment i ämnes-/områdesstudierna, studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan samt som en längre fristående del i slutet av utbildningarna.

Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem ges både på Campus Norrköping och som decentraliserad utbildning på lokala campus med några resor till Campus Norrköping per år.

När det gäller de praktisk-estetiska ämnena kan alla studenter, oavsett antagningsort, välja mellan alla praktisk-estetiska ämnen som erbjuds inom programmets aktuella antagningsomgång. Undervisning i vissa praktisk-estetiska ämnen kan dock, helt eller delvis, förläggas till enbart ett campus. Detta innebär att i kurser med praktisk-estetiska ämnen ingår fler resor. Exakt information om vad som gäller för respektive ämne delges studenterna innan val av praktisk-estetiskt ämne genomförs.

Profiler

Global profil

Den globala profilen utgörs av moment som ger mer erfarenhet och kunskap om internationella/globala frågor än vad som obligatoriskt ingår i programmet. Momenten är var för sig valbara för samtliga studenter på programmet men studenter som vill följa den globala profilen måste ha slutfört ett antal moment enligt kriterier nedan.

Uppfyllandet av profilens villkor avgörs av programansvarig utbildningsledare efter ansökan från student. En genomgången profil resulterar i ett omnämnande i examensbeviset samt ett intyg där mer detaljerat innehåll framgår.

Följande kriterier krävs för att ta grundlärarexamen med global profil:

- Utlandsstudier (VFU eller kurs) motsvarande minst fyra veckors heltidsstudier med relevans för programmet.
- Genomförd kurs om 3 hp (fristående, ingår ej i examen) som introducerar och följer upp studier eller verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utomlands.

Samt ett av följande alternativ:

- Minst 4 veckors VFU utomlands utöver det som ev. ingår i utlandsstudierna ovan
- Fullföljd sommar/fält- eller ämneskurs utomlands
- Aktivt deltagande i internationell akademisk konferens (i Sverige eller utomlands)
- Fullföljd kurs på engelska tillsammans med inresande studenter i Sverige
- Aktivt arbete med internationalisering på hemmaplan under en längre sammanhållen tid, till exempel utskottsarbete Internationella Relationer (LSEK)
- Avslutande examensarbete vars empiri samlats in utomlands eller vars huvudsakliga frågeställning behandlar mångkulturalitet, globalisering, mänskliga rättigheter eller de globala målen om hållbar utveckling (SDG:s).

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå samt Naturkunskap 1b eller 1a1 och 1a2 samt Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2 samt Engelska 6

alternativt

Grundläggande behörighet på grundnivå samt Naturkunskap nivå 1b alternativt Naturkunskap nivå 1a2 samt Samhällskunskap nivå 1b alternativt Samhällskunskap nivå 1a2 samt Engelska nivå 2

Examensbenämning på svenska

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem

Examensbenämning på engelska

Degree of Bachelor of Arts in Primary Education - Extended School

Särskild information

Examination och betyg

Examination inom ramen för grundlärarutbildningen är yrkesrelevant och pedagogiskt motiverad. Detta innebär att examinationen ses som ett lärtillfälle och en viktig del av den studerandes successiva utveckling av yrkeskunnande och yrkesidentitet. Andra viktiga aspekter är att examinationen är rättssäker och kunskapskontrollerande. Utgångspunkten är de lagar, förordningar och lokala regelverk som styr verksamheten och den studerande bedöms utifrån de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som anges i kursplanernas lärandemål. Vid all examination är examinator skyldig att övertyga sig om den studerandes individuella prestation och om prövningsobjektets äkthet, dvs att det är den studerande ifråga som har genomfört examinationen.

Under utbildningen förekommer varierade examinationsformer. Formerna för examination anges i kursplanen för respektive kurs.

Examinationen av tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor i verksamhetsförlagd utbildning sker genom systematiserad och dokumenterad observation i slutet av den studerandes VFU-period. Handledaren (lärare med handledaruppdrag på VFU skolan) prövar och dokumenterar den studerandes förmåga och förhållningssätt och överlämnar därefter underlag till examinator som examinerar den studerande. Examinationen av tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor under den verksamhetsförlagda utbildningen är begränsad till tre examinationstillfällen per kurs, vilket framgår i respektive kursplan.

Inom utbildningen används en tregradig betygsskala (Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd) om inte kursen eller momentets karaktär särskilt motiverar en tvågradig skala. Detta framgår i respektive kursplan.

Examensbevis

Studerande som med godkänt resultat genomgått kurser i tillräcklig omfattning inom Grundlärarprogrammet får efter begäran till Examensenheten ett examensbevis. I examensbeviset skall framgå vilka kurser den studerande har fullgjort, samt i förekommande fall uppgifter om uppfyllande av global profil. Dessutom redovisas titel på examensarbetet omfattande 15 hp som den studerande skrivit under utbildningen.

Avsteg från utbildningsplan

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna utbildningsplan.

Programplan

Termin 1 (HT 2026)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
971G44	Utbildningsvetenskaplig kärna, Fritidshemmets och skolans samhälleliga roll, allmändidaktik och det demokratiska uppdraget	12.5	GXX	v202634-202643	O
971G17	Utbildningsvetenskaplig kärna, Verksamhetsförlagd utbildning 1	1.5	GXX	v202641-202641	O
971G16	Utbildningsvetenskaplig kärna: Utveckling och lärande	8.5	GXX	v202643-202648	O
971G18	Utbildningsvetenskaplig kärna 5, Bedömning och uppföljning för utveckling och lärande	7.5	GXX	v202649-202703	O

Termin 2 (VT 2027)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
971G37	Fritidspedagogik 1, Fritidshemmets uppdrag	7.5	GXX	v202704-202708	O
971G39	Fritidspedagogik 2, Kommunikation, lek och lärande i fritidshem	15	GXX	v202709-202723	O
971G46	Fritidspedagogik, Verksamhetsförlagd utbildning 2	7.5	GXX	v202715-202719	O

Termin 3 (HT 2027)

Preliminära kurser

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
971G10	Bild 1	15	GXX		V
971G11	Idrott 1	15	GXX		V
971G36	Fritidspedagogik 3, Barn, hållbar utveckling och utomhuspedagogik	9	GXX		O
971G47	Fritidspedagogik, Verksamhetsförlagd utbildning 3	6	GXX		O

Termin 4 (VT 2028)

Preliminära kurser

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
971G19	Utbildningsvetenskaplig kärna 6, Specialpedagogik	7.5	GXX		O
971G40	Fritidspedagogik 4, Tekniska, digitala och estetiska uttrycksmedel i fritidshemmet	13.5	GXX		O
971G43	Utbildningsvetenskaplig kärna, Sociala relationer och lärares ledarskap	7.5	GXX		O
971G48	Bild, verksamhetsförlagd utbildning	1.5	GXX		V
971G49	Idrott, verksamhetsförlagd utbildning	1.5	GXX		V

Termin 5 (HT 2028)

Preliminära kurser

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
971G13	Bild 2	15	GXX		V
971G14	Idrott 2	15	GXX		V
971G15	Musik 2	15	GXX		V
971G21	Utbildningsvetenskaplig kärna 7, Skolutveckling och utvärdering	7.5	GXX		O
971G23	Utbildningsvetenskaplig kärna 8, Teori och metod	9*	GXX		O

Termin 6 (VT 2029)

Preliminära kurser

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
971G23	Utbildningsvetenskaplig kärna 8, Teori och metod	9*	GXX		O
971G24	Examensarbete, Fritidspedagogik (forskningsproduktion)	15	GXX		O
971G41	Avslutande verksamhetsförlagd utbildning	13.5	GXX		O

Hp = Högskolepoäng
VOF = Valbar / Obligatorisk / Frivillig
*Kursen läses över flera terminer